

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	208 Агроінженерія
Тип і назва освітньої програми	ОПП Технології і засоби механізації сільськогосподарського виробництва
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4. Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет, кафедра агроінженерії та автомобільного транспорту
Контактні дані розробника (-ів)	Руслан ХАРАК , к.т.н., доцент Контакти: ауд. 356, навчальний корпус №3 E-mail: ruslan.kharak@pdau.edu.ua , Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/harak-ruslan-mykolayovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з навчальних дисциплін: «Механізація сільськогосподарського виробництва», «Основи гідравліки та гідроприводів сільськогосподарської техніки», «Основи електротехніки, електроніки та електроприводу».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. <i>Фахові:</i> ФК 7. Здатність комплектувати оптимальні сільськогосподарські агрегати, технологічні лінії та комплекси машин.
Результати навчання	РН 1. Описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва. РН 2. Вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва. Проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції. Розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Здатність брати на себе відповідальність і працювати у критичних умовах, здатність працювати у команді, здатність логічно і системно мислити

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення принципу дії, виробничої та технічної експлуатації машин для комплексної механізації технологічних процесів у тваринництві; наукових основ високоефективного використання як окремих машин, так і в складі технологічних комплексів, з урахуванням техніко-економічних вимог та умов роботи у

тваринництві.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Корми: класифікація, властивості, способи обробки.
Тема 2. Машини для подрібнення концентрованих кормів.
Тема 3. Машини та обладнання для подрібнення стеблових кормів.
Тема 4. Машини та обладнання для обробки коренебульбоплодів.
Тема 5. Машини та обладнання для приготування кормових сумішей.
Тема 6. Машини та обладнання для роздавання кормів.
Тема 7. Машини та обладнання для утилізації гною.
Тема 8. Машини та обладнання для доїння корів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- словесні методи (лекція, розповідь, пояснення, бесіда);
- практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою);
- методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду);
- інтерактивні методи (проекування професійних ситуацій).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

здобувачі вищої освіти мають дотримуватися строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених освітнім компонентом; роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (70% від максимально можливої кількості балів за вид діяльності); перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.

- щодо академічної доброчесності

у процесі навчання здобувачі мають дотримуватися засад академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки, котрі регулюються Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету; виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем; співпраця здобувача вищої освіти з іншими учасниками освітнього процесу має базуватися на принципах поваги, партнерства, взаємодопомоги, відповідальності, соціальної справедливості, дотримання ділового етикету.

- щодо відвідування занять

відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняний, стажування тощо) навчання може відбуватись з використанням дистанційних технологій за погодженням з деканом факультету.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

у здобувачів вищої освіти є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності на основі наявних укладених угод (договорів) між Університетом і закладом-партнером та / або індивідуальних запрошень; організаційні моменти такого навчання регламентуються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті; на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті; набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (із документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо; особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

- щодо оскарження результатів оцінювання

якщо виникає ситуація, при якій потрібно визначити об'єктивність оцінювання, за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету створюється комісія в складі трьох осіб для проведення екзамену, до якої можуть входити: завідувач кафедри, члени групи забезпечення освітньої програми, науково-педагогічні працівники відповідної кафедри, представники

деканату, студентського Сенату та студентської первинної профспілкової організації; у разі незгоди здобувача із оцінкою, не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів, він має право подати апеляційну заяву на ім'я ректора.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Машина та обладнання для тваринництва : підручник / І.І. Ревенко та ін. Київ : ЦП «Компринт», 2018. 567 с.
2. Машина та обладнання для тваринництва : підручник / Науменко О.А., Бойко І.Г., Нанка О.В., Полупанов В.М. та ін.; за ред. І.Г. Бойко. Том 1. Харків : ЧП Черв'як, 2006. 225 с.
3. Машина та обладнання для тваринництва : підручник / Науменко О.А., Бойко І.Г., Грідасов В.І., Дзюба А.І. та ін.; за ред. І.Г. Бойко. Том 2. Харків : ЧП Черв'як, 2006. 279 с.
4. Ревенко І.І., Брагінець М.В., Заболотько О.О. Машина та обладнання для тваринництва: посібник-практикум. Київ : Кондор, 2016. 562 с.
5. Хомик Н.І., Довбуш А.Д., Олексюк В.П. Машина та обладнання для тваринництва : навч. посіб. (курс лекцій). Ч. І. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2021. 240 с.
6. Хомик Н.І., Довбуш А.Д., Олексюк В.П. Машина та обладнання для тваринництва : навч. посіб. (курс лекцій). Ч. II. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2021. 240 с.
7. Хомик Н.І., Довбуш Т.А., Цьонь Г.Б., Довбуш А.Д. Машина та обладнання для тваринництва : навч. посіб. до практичних занять та самостійної роботи. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2022. 360 с.

Допоміжні

1. Скляр О.Г., Болтянська Н.І., Скляр Р.В., Маніта І. Ю. Механізація доїння і первинної обробки молока : підручник. Київ : Кондор, 2021. 401 с.
2. Скляр Р.В., Скляр О.Г., Болтянська Н.І. Машина, обладнання та їх використання в тваринництві: підручник. Київ : Кондор, 2019. 608 с.
3. Велит І.А., Іванкова О.В., Бовсуновський В.М., Бурлака О.А. Машина та обладнання для кормоприготування на малих фермах : навч. посіб. Полтава : Согу-Print, 2019. 91с.
4. Велит І.А., Коломієць А.П., Бовсуновський В.М. Машина і обладнання для тваринництва : довідник. Полтава : РВВ ПДАА, 2011. 296 с.

Інформаційні ресурси

- www.ats.in.ua - Агротехсоюз – офіційний дилер CLAAS та LEMKEN
- www.kin.kiev.ua - науково-виробнича компанія
- www.trownutrition.pl -Trouw Nutrition є світовим лідером в області інноваційних спеціальностей кормів, преміксів та харчових послуг для харчування тварин промисловості.
- www.delaval.ru - Компанія є провідним виробником обладнання для автоматизації процесів доїння, кормораздачі та інших технологічних процесів молочних ферм. www.takeuchi.de – машини для тваринництва

Реквізити
затвердження

Затверджено на засіданні кафедри агроінженерії та автомобільного транспорту
протокол від 12.01.2026 р № 6

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Письмове виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Корми: класифікація, властивості, способи обробки	10	5	15
Тема 2. Машини для подрібнення концентрованих кормів	5	5	10
Тема 3. Машини та обладнання для подрібнення стеблових кормів	-	5	5
Тема 4. Машини та обладнання для обробки коренебульбоплодів	5	5	10
Тема 5. Машини та обладнання для приготування кормових сумішей	15	5	20
Тема 6. Машини та обладнання для роздавання кормів	10	5	15
Тема 7. Машини та обладнання для утилізації гною	10	5	15
Тема 8. Машини та обладнання для доїння корів	5	5	10
Разом	60	40	100

Шкала та критерії оцінювання

виконання вправ на практичних заняттях (0-5)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Висока активність при виконанні практичних завдань. Здобувач вищої освіти володіє навичками описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва

Кількість балів	Критерії оцінювання
	сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
4	Посередня активність при виконанні практичних завдань. У відповідях на питання роботи, здобувач вищої освіти допускає неточності, що вказує на посереднє володіння навичками описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
3	Задовільна активність при виконанні практичних завдань. У відповідях на питання роботи, здобувач вищої освіти допускає неточності, що вказує на задовільне володіння навичками описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
2	Відсутня активність при виконанні роботи, більше половини завдань не виконана. Здобувач вищої освіти не володіє навичками описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
1	Виконав практичне завдання неповністю, не володіє навичками описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
0	Не виконав(ла) практичного завдання

письмове виконання самостійної роботи (0-5)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання і продемонстрував навички описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
4	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він відповів на поставлені питання і продемонстрував навички описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
3	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він відповів не на всі поставлені питання і продемонстрував незначні навички описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
2	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він відповів не на всі поставлені питання і продемонстрував незначні навички описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
1	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він відповів на одне з поставлених питань і не продемонстрував навички описувати будову та пояснювати принцип дії сільськогосподарської техніки для тваринництва; вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах тваринництва; проектувати технологічні процеси та

Кількість балів	Критерії оцінювання
	обґрунтовувати комплекси машин для механізованого виробництва сільськогосподарської продукції; розробляти операційні карти для виконання механізованих технологічних процесів.
0	Здобувач вищої освіти не представив конспект з самостійної роботи.